

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaite
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutyte
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

DISLIPIDEMIJOS IR JŲ PAPLITIMAS VAIKŲ POPULIACIJOJE.

Darbo autorius. Matas ŽEKONIS, IV kursas.

Darbo vadovas. Prof. dr. Rimantė ČERKAUSKIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Vaikų ligų klinika.

Darbo tikslas. Nustatyti dislipidemijų paplitimą 5–10 metų amžiaus vaikų populiacijoje, įvertinti priežastis, požymius ir ryšį su rizikos veiksniais.

Darbo metodika. Į Vilniaus Universiteto ligoninėje Santaros klinikose (VUL SK) vykdomą biomedicininį tyrimą „Vaikų dislipidemijų paplitimo tyrimas“ buvo įtraukti 5–10 metų amžiaus vaikai. Buvo vertinta vaikų sveikatos duomenys: šeiminė anamnezė, gyvenimo anamnezė, fizinės apžiūros duomenys (ŠSD, AKS); mitybos vertinimas – apklausa, duodant užpildyti anketą. Antropometriniai matavimai: ūgis stadiometru, kūno masė, liemens apimtis. Kūno sudėties analizės duomenys naudojant aparatą – TANITA MC-780MA-N: kūno masė, riebalų kiekis (kg; proc.), liemens srities riebalų kiekis (kg; %), raumeninė masė (kg), KMI, fazės kampas (50 kHz). Įvertintos lipidų (bendro cholesterolio, mažo tankio lipoproteinų cholesterolio (MTL), didelio tankio lipoproteinų cholesterolio (DTL), trigliceridų (TG)) koncentracijos kraujo serume. EQ-5D gyvenimo kokybės klausimyno duomenys. Tyrimui yra gautas Vilniaus regioninio biomedicininio tyrimų etikos komiteto leidimas Nr. 2023/-1497-955. Raštiškas sutikimas dalyvauti šiame tyrime buvo gautas iš jų tėvų arba teisėtų globėjų. Duomenys laikyti statistiškai reikšmingais, kai p reikšmė yra $<0,05$. Statistinė analizė atlikta naudojant SPSS programą (IBM SPSS 29.0.1. versija).

Rezultatai. Į analizę buvo įtraukti 54 dalyviai (27 berniukai ir 27 mergaitės), kurių amžiaus mediana buvo 7,21 (5; 10) metai. Padidėjęs bendrojo cholesterolio kiekis nustatytas 9 (17,3 proc.), MTL-Ch – 10 (19,2 proc.), TG – 0, sumažėjęs DTL-Ch – 6 (11,5 proc.) pacientams. Iš viso buvo 17 tiriamųjų, kuriems nustatyta dislipidemija. 9 (52,9 proc.) iš jų turėjo teigiamą širdies ir kraujagyslių ligų šeiminę anamnezę. Įtariant šeiminės hipercholesterolemijos diagnozę, kai MTL-Ch koncentracija yra virš 4mmol/l, buvo rasti 5 atvejai. Vaikų su dislipidemija antropometriniai duomenys: kūno masės mediana 27,5 (23,5; 48,7); riebalų masė 5,8 (4,5; 14,4) kg; liemens srities riebalų kiekis 2,5 (1,8; 5,9) kg; KMI 16,4 (14,8; 22,0) kg/m²; juosmens apimtis 54,5 (53,0; 70,5) cm. Vaikų kūno masių medianų skirtumas tarp vaikų su dislipidemija ir sveikų statistiškai reikšmingai skyrėsi ($p=0,046$). Taip pat palyginus šias dvi grupes nustatyta, jog sveiki vaikai turėjo mažiau viso kūno riebalų (kg) 4,7 (3,8; 6,3) kg ir 5,8 (4,5; 14,35) kg, $p=0,033$ bei liemens srities riebalų (kg) 1,9 (1,6; 2,7) kg ir 2,5 (1,8; 5,9) kg, $p=0,035$. Vaikai, turintys dislipidemiją, turėjo dažniau padidėjusį KMI (> 85 procentilės) negu sveiki vaikai (58,3 proc. vs. 41,7 proc.; $p=0,031$). Mūsų klausimynai atskleidė, jog yra

reikšmingų skirtumų tarp mitybos ypatumų. Vaikai, sergantys dislipidemija, vartojo statistiškai reikšmingai mažiau daržovių (17,6 proc. vs. 57,1 proc.; $p=0,007$) ir vaisių (0 proc. vs. 22,6 proc.; $p=0,032$) negu sveiki vaikai.

Išvados. Tyrime pabrėžiamas dislipidemijos paplitimas tarp vaikų, maždaug trečdaliui dalyvių buvo nustatyti padidėję lipidų profiliai. Vaikai, sergantys dislipidemija, pasižymėjo skirtingomis savybėmis, tokiomis kaip didesnis kūno svoris, padidėjusi riebalų masė, ir mažesnis daržovių ir vaisių suvartojimas, palyginti su sveikais vaikais.

Raktažodžiai. Dislipidemija; rizikos veiksniai; Šeiminė hipercholesterolemija; vaikai.